Colecţia „Cărţi populare”
VIAŢA MAICII DOMNULUI
Ediţie
îngrijită
de
FLORIAN DUDAŞ
Acum, a doua oară, tipărită, după un manuscris vechi, aflat într-un sat din Munţii Apuseni, aşa cum a fost povestită, copiată ori mai degrabă scrisă de către un preot originar
din Moldova.
Prin frumuseţea graiului, limpezimea povestirii şi izvorul curat al învăţăturii, această carte, populară în felul ei, proslăveşte în chip minunat, cu nemărginită iubire şi adevărată credinţă, viaţa pământească a Măriei din Nazaret, Maica Domnului nostru lisus Hristos.

NAŞTEREA MAICII DOMNULUI
Fecioara Maria s-a născut în oraşul antic Nazaret , situat la o depărtare de aproximativ 100 kilometri de Ierusalim. Cea mai mare parte a locuitorilor aşezării erau pă~ gîni , motiv pentru care iudeii nu aveau o părere prea bună despre ei şi vorbeau adeseori cu dispreţ despre această aşezare, spunînd: „Din Nazaret poate fi ceva bun?" Dar acestui neînsemnat şi vestit oraş i-a fost menit de soartă să devină loc sfînt pentru toţi creştinii, după marea întîm- plare săvîrşită în el.
Cu mulţi ani înainte de naşterea lui Hristos, trăiau îr$ Nazaret drepţii loachim şi Ana, o pereche binecuvîntată de Dumnezeu, loachim se trăgea din seminţia lui luda şi avea
ca strămoş pe regele David , iar Ana era fiica mai tinără a preotului Matan, din seminţia lui Aron.
Deşi cei doi soţi, loachim şi Ana, se trăgeau dintr-un neam regesc şi arhieresc renumit, ei n-au moştenit nici onoruri regeşti, nici vaza

strămoşilor, căci neamul lor, vestit odinioară, care ocupase tronul străbun în decursul a mai multor veacuri, aflîndu-se în captivitate, după cucerirea pămîntului iudaic {de către Nabucodonosor , şi-a pierdut cu totul însemnătatea contopindu-se, în cele din urmă, cu poporul de rind. Se poate spune că loachim şi Ana, trăind, în modestie, In Nazaret, ca cetăţeni simpli, au moştenit de fa regele David doar credinţa şi evlavia. Amîndoi se distingeau, deopotrivă, prin umilinţă şi îndurare faţă de aproapele lor. Pentru bunătatea şi osîrdia lor, Domnul Dumnezeu i-a răsplătit cu avuţie îndestulată. însă, loachim şi Ana nu întrebuinţau, ca mulţi alţii, averea lor doar pentru ei; două părţi, ce le prisosea, le dăruiau pentru înfrumuseţarea bisericii lui Dumnezeu şi pentru ajutorarea săracilor.

Soţii evlavioşi, trăind în chipul acesta după poruncile lui Dumnezeu şi bucurîndu-se de pacea sufletului, păreau deplin fericiţi, însă, în realitate, această fericire era înşelătoare, căci ei nu aveau copii. Din acest motiv, amîndoi erau întristaţi, iar mai tîrziu deveniră melancolici şi neliniştiţi, cu atît mai mult cu fcît !a vechii evrei lipsa de copii era considerată o mare nenorocire pentru familie. Soţii fără copii pierdeau chiar unele drepturi cetăţeneşti, erau dispreţuiţi şi batjocoriţi, aievea unor desmoşteniţi, de însuşi Dumnezeu şi lipsiţi de binefacerile Lui. loachim şi Ana se rugau cu mult zel lui Dumnezeu, ca să le dăruiască copii, întrucît trăiau de 50 de ani împreună, grea li se părea viaţa fără sprijin şi mîngîiere la bătrîneţe, fără nădejdea de a vedea urmaşi ai neamului lor vechi, renumit, cu atît mai mult cu cît urmaşilor lui David era dată făgăduinţa că din ,ei se va naşte Mântuitorul lumii.

Drepţii loachim şi Ana trăiau astfel cu umilinţă, silin- du-se, cît era cu putinţă, a plăcea mai mult lui Dumnezeu prin faptele lor bune, dar, cu toată blîndeţea şi supunerea lor în voia lui Dumnezeu, nu puteau să nu se întristeze uneori de batjocura şi dispreţul care trebuia să le undure adeseori din partea semenilor lor pentru că n-aveau rod. Odată, acest dispreţ a fost exprimat în public, întristîn- du-l profund pe cucernicul Joachim. Anume, la o sărbătoare, loachim, voind să împlinească la timpul hotărît legea lui Dumnezeu, a intrat în templul din Ierusalim cu dorinţa cucernică de a aduce jertfă lui Dumnezeu. Preotul însă nu primi darul lui loachim, zicîndu-i: „Tu nu eşti vrednic

a aduce jertfă lui Dumnezeu, fiind un bărbat care nu are copii binecuvîntaţi de Dumnezeu; negreşit, eşti pedepsit cu aceasta pentru anume păcate ascunse ale tale". Această mustrare îl întristă pe dreptul loachim şi mai mult, i se părea ,că a greşit atît de tare, încît Dumnezeu pe bună dreptate îl pedepseşte cu lipsa de urmaşi. Gîndul acesta îl descurajă şi întristă atît de mult încît, părăsind Ierusalimul, nu se mai întoarse acasă, la Nazaret, ci plecă în pustiul îndepărtat, pe un munte, unde, păscînd turmele sale, petrecu, departe de oameni, patruzeci de zile în post şi rugăciune, cerînd îndurarea lui Dumnezeu, rugîndu-se lacrimi, să-l scape de dispreţul oamenilor şi să-l binecuvînteze cu un fiu la bătrîneţe, precum l-a binecuvîntat pe Avraam , să-i dea putinţa de a se numi tată măcar la vîrsta înaintată şi a nu fi desmoştenit de Tatăl ceresc şi de oameni.

în timpul acesta, Ana, aflînd despre fapta bărbatului ei, se întristă la rîndu-i şi, după umilinţa ei, se simţea vinovată. in răstimpul cît a stat astfel, departe de loachim, vărsă multe lacrimi, postind şi rugîndu-se lui Dumnezeu ca să se îndure de ea şi să o binecuvînteze la bătrîneţe, precum a binecuvîntat-o pe Ana, mama proorocului Samuil.

Aflîndu-se într-o asemenea stare sufletească, Ana intră odată în grădină, cu gîndul de a se ruga, şi, ridicind ochii la cer, văzu printre ramurile unui laur două păsări mici, puţin împănate, Vederea puilor o întristă şi mai mult. „Vai mie, rămasă singură desmoştenită de Dumnezeu şi dispreţuită de toţi!" zise ea. „Cui sînt asemenea? Totul în natură paşte şi creşte, toţi se bucură de copii, numai eu nu cunosc această bucurie. Nu mă pot asemăna nici cu păsările cerului, nici cu animalele sălbatice; atît unele cît şi altele aduc fructul lor Ţie, Doamne, numai eu rămîn fără fruct! Eu nu mă pot asemăna nici teu apa, nici ichiar cu pă- mîntul, deoarece şi ele aduc fructele lor lui Dumnezeu. Numai eu sînt fără rod, cai pustiul fără apă, fără viaţă şi fără plante. O, vai mie, vai mie!" Tînguindu-se astfel, ea îl ruga cu lacrimi să nu b (lipsească de îndurarea Sa, pe care o află de la Dumnezeu pînă şi făpturile necuvîntă- toare, făgăduind de a închina pruncul ce avea să se nască Bisericii lui Dumnezeu.

Abia rosti Ana Cuvintele ultime, cînd numai ce apăru înaintea ei îngerul Domnului şi-i zise: „Ană! Rugăciunea ta a fost auzită de Dumnezeu. Tu vei zămisli şi vei naşte o copilă binecuvîntată, mai

aleasă decît toate fecioarele pămîntului; prin ea se vor binecuvînta toate neamurile şi se va mîntui întreaga lume şi ea se va chema Maria!" Ana, auzind aceste cuvinte, se închină solului ceresc şi repetă înaintea lui făgăduinţa sa, de a închina pruncul ce avea să se nască Bisericii Domnului, spre a sluji Lui zi şi noapte, lăudînd astfel numele Lui în toată viaţa sa . După aceas-ta, Ana grăbi cu bucurie cucernică spre templul din Ierusalim, pentru a se ruga şi da mulţumire lui Dumnezeu.

in acest timp, după bunăvestirea Anei, îngerul Domnului se arătă şi lui loachim, iîn pustiu, şi-i zise: „Dumnezeu a primit rugăciunile tale şi îţi arată îndurarea Sa; femeia ta, Ana, va naşte o fiică, iar naşterea ei va aduce bucurie mare întregii lumi. Şi iată semnul adevărului cuvintelor mele; du-te la Ierusalim, în templul Domnului, şi acolo, înaintea porţilor de aur, te vei întîlni cu femeia ta, câreia i-am cuvîntat vestea bunâ."

Cînd loachim auzi acestea, o bucurie cucernicâ cuprinse inima sa şi începu ti mulţumi lui Dumnezeu pentru îndurarea! arâtatâ faţă de el, apoi se îndreptă, în grabă, spre Ierusalim, unde, într-adevăr, o întîlni pe Ana în templu, rugîndu-se lui Dumnezeu. Aici, înaintea porţilor de aur, îşi împărtăşiră unul altuia amănuntele arătării cereşti, şi aduseră jertfă Domnului, după care se întoarseră cu nespusă bucurie sufletească spre casă, deplin convinşi că vor primi cele făgăduite de Dumnezeu.

în ziua bunei vestiri a îngerului Domnului, Ana zămisli, iar, după trecerea timpului cuvenit, născu o fiică, căreia îi dete numele Maria. Bucuria părinţilor era mare. Drept mulţumire lui Dumnezeu, loachim aduse jertfă îndestulată în templu, primită cu plăcere de către preoţi, însuşi arhiereul binecuvîntîndu~l ca pe un bărbat vrednic de binefacerile Domnului. Copila fu crescută de către loachim şi Ana cu gingăşie şi adevărată iubire părintească, ocrotind-o ca pe o comoară, dăruită lor de însuşi Dumnezeu.

în a noua zi a lunii decembrie, Biserica prăznuieşte zămislirea Preasfintei Fecioara Maria, iar la 8 septembrie naşterea ei.

INTRAREA IN BISERICĂ A MAICII DOMNULUI

Părinţii Preabinecuvîntatei Fecioare Maria, pregătind-o spre a se închina lui Dumnezeu, încă de la vîrsta copilăriei au început a-i

spune că s-a născut graţie rugăciunilor lor, că, ea a fost făgăduită lui Dumnezeu încă înainte de ă se naşte şi astfel, ca o fiică a lui Dumnezeu, trebuie să se despartă de dînşii spre a petrece în templul Domnului, iar dacă; ea îl va iubi şi va împlini poruncile Lui, atunci Dumnezeu va face pentru ea cu mult mai mult decît un tată şi o mamă. Cuvintele părinţilor pătrunseră adînc în mintea şi-n inima Fecioarei Maria, iar ea, deşi copilă, năzui fierbinte către viaţa şi petrecerea lîn templul
Domnului, rugîndu-i pe părinţi să împlinească făgăduinţa lor. Sufletul curat al copilei sfinte dorea, într-adevăr, să slujească lui Dumnezeu. Ea, aleasa Domnului, care abia învăţa a vorbi, era încă firavă şi slabă spre a sluji Lui, dar inima îi ardea de iubire curată şi sinceră către Dumnezeu. Ca urmare, părinţii hotărîră, cu toată vîrsta ei copilărească, să se despartă tie ea, închinînd-o, cum spun vechile cărţi sfinte, slujbei lui Dumnezeu .
Şi ,astfel, cînd Fecioara Maria împlini vîrsta de trei ani, loachim şi Ana, dorind să o introducă în templu, urmînd ceremonia prescrisă, invitară rudele şi cunoscuţii, îi pregătiră un veşmînt împărătesc, ca pentru o mireasă, che- t
mînd, deopotrivă, fecioarele de o vîrstă cu ea, toţi dimpreună formînd, în ziua hotărîtă, o procesiune solemnă spre a intra în templu: înainte mergeau fecioarele, purtînd luminări aprinse şi cîntînd psalmi, acestora le urmau drepţii părinţi, care o duceau de mînă pe fiica lor dumnezeiască, iar în urma lor mulţimea rudelor şi cunoscuţilor. Cînd alaiul s-a apropiat de templu, arhiereul şi preoţii au ieşit în întîm- pinarea lor, îmbrăcaţi în odăjdii bisericeşti şi cîntînd imne şi psalmi duhovniceşti. Cucernica [Ana o aşează pe fiica ei pe prima treaptă a scării care ducea în templu, iar Preacu- rara Fecioară, la vederea templului Domnului şi a slujitorilor lui, toţi în veşminte strălucitoare, întărită de spiritul iubirii faţă de Dumnezeu şi de puterea Lui, — singură, nesprijinită de nimeni, urcă vioaie cele 15 trepte ale lăcaşului sfînt, fapt care-i uimi pe toţi cei de faţă, dar mai cu seamă pe arhiereul Zaharia, care, luminat de ,un spirit profetic, văzu de îndată soarta viitoare a copilei dumnezeieşti şi, după inspira rea lui Dumnezeu, o luă de mînă şi o duse nu numai în templu, ci chiar în partea cea mai sfîntă a acestuia, numită Sfînta Sfintelor, unde

arhiereul putea intra numai o dată în an, cu prilejul unui serviciu divin deosebit.
Această introducere neobişnuită a Preasfintei Fecioare în templu îi ,uimi chiar şi pe îngerii care o înconjurau ne-
văzuţi şi care, la închinarea ei, aduseră imne de laudă lui Dumnezeu, Arhiereul Zaharia îngădui ca Sfînta Sfintelor să fie locul necurmatelor ei rugăciuni.
Drepţii loachim şi Ana, după ce lăsară; copila în voia Tatălui ceresc, aduseră jertfă de mulţumire lui Dumnezeu şi primiră binecuvîntarea din partea preoţilor, se întoarseră, împreuna cu rudele lor, plini de bucurie, la casa lor, sărbătorind fericita întîmplare a zilei.
Intrarea |în Biserică a Fecioarei Maria, Biserica noastră o prăznuieşte la 21 noiembrie.
VIAŢA MAICII DOMNULUI ÎN BISERICĂ
Preasfînta Fecioară Maria, ajungînd astfel a sluji în templul Domnului, învăţă acolo, sub îndrumarea duhovnicilor, legea sfîntă, să citească, să scrie şi să cînte, iar de la fecioarele mai mari, care se aflau acolo, deprinse lucrul de mînă. Supunîndu-se întocmai rînduieliior slujirii lui Dumnezeu, ea s-a distins în mod deosebit, sfinţii Părinţi, ca- racterizîndu-i petrecerea în templu drept o pildă de viaţă curată şi sfîntă. Rugăciunile sincere, umilinţa şi modestia, respectul şi blîndeţea înfrumuseţau ţinuta sa aleasă. Nimeni nu a auzit din partea ei vreo mustrare, nimeni n-a văzut-o mînioasă. Vorba îi era plăcută, dînd parcă a înţelege că numai adevărul mişcă buzele ei.
La ceas de rugăciune, Fecioara Maria citea adeseori Sfînta Scriptură, meditînd jndelung asupra învăţăturilor. Timpul liber îl petrecea cu torsul lînii, brodatul şi ţesutul hainelor, pregătind mai cu seamă ornate preoţeşti. Veş- mîntul pe care, mai tîrziu, îl va coase şi împodobi pentru Domnul lisus Hristos a fost atît de frumos încît oştenii care l-au răstignit nu s-au încumetat să-l -rupă şi împartă, ci au tras la sorţi pentru el.
Nu peste mult timp, părinţii Măriei, drepţii loachim şi Ana, au încetat din viaţă , lipsind-o astfel, de mică, de sfaturile bune şi de desmierdările lor calde. Dar chiar singură pe lume, ea a rămas nestrămutată în credinţa sa, pu- nîndu-şi toată nădejdea în Domnul;

ea află astfel în El un tată şi un protector, fiindu-i mîngîierea şi bucuria vieţii. Treptat, ea. deveni retrasă, petrecînd singuratică cea mai mare parte a zilei în rugăciune. începea dis-de-dimi- neaţă; timpul pînă la amiază îi petrecea muncind, seara se ruga iarăşi, pînă cînd îngerul Domnului i se înfăţişa cu mîncare. Maria, simţea o plăcere şi mulţumire nespus de mari în faptul de a se ruga, de ,a arăta sentimentul de iubire şi de respect faţă de Dumnezeu, Creatorul şi Protectorul ei. întreaga purtarea sa fu răsplătită cu deosebite daruri ale binefacerii lui Dumnezeu, cel mai de cinste fiind acela de a se întîlni şi vorbi cu îngerii. Arhanghelul Ga- vrii era rînduit drept cel mai apropiat ocrotitor şi îndrumător al ei. Arătarea îngerilor s-a învrednicit a o vedea arhiereul Zaharia, Această arătare o întăresc în credinţa noastră şi mărturiile sfinţilor Părinţi şi imnele de laudă ale sfintei noastre Biserici.

Citind Sfînta Scriptură, Fecioara Maria se oprea mai ales la proorocia Jui Isaia : „lată, Fecioara va avea în pîn- tece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tîlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu", aprinzîndu-se totdeauna de iubire fierbinte nu numai faţă de Mesia cel făgăduit, ci şi faţă de acea Fecioară predestinată a fi Maica Lui. Ştiind, din proorociri, că vremea venirii în lume a Mântuitorului se apropie, credea că deja trebuie să fie în lume şi acea mare Fecioară, din care, după prooroci, El trebuia să se nască, şi ruga adeseori, din adîncul inimii şi cu lacrimi, pe Domnul, ca să o învrednicească a o vedea şi sluji pe Maica Domnului. Scrierile vechi spun că, odată, Fecioara Maria s-a retras în Sfînta Sfintelor, rugîndu-se Domnului pentru trimiterea în lume a Mântuitorului, fără a bănui, după smerenia foarte adîncă, că, pentru inima curată şi virtutea ei, Domnul a hotărît a săvîrşi prin ea mîntuirea noastră, o lumină neobişnuită a învăluit-o în razele ei şi un glas dumnezeiesc îi ,zise: „Tu vei naşte pe Fiul Meu". Fecioara Maria, auzind acestea, se aruncă la pămînt, înaintea Creatorului Său, cuprinsă de o bucurie şi fericire de nedescris.

LOGODNA FECIOAREI MARIA CU IOSIF

Presimţind astfel chemarea cea înaltă, Maria dori să petreacă o viaţă curată, făgăduind lui Dumnezeu că îşi va păstra fecioria pînă la moarte. Era cea dintîi din rîndul tinerelor iudee care prefera fecioria

stării de căsătorie, căci in Vechiul Testament nu se vorbeşte de obiceiul de a rămîne fecioară, viaţa de familie socotindu-se mai bună şi mai cinstită.
Astfel, Fecioara Maria ajunse la vîrsta de 14 ani. Era obicei statornicit ca, la împlinirea acestei vîrste, tinerele fete să părăsească templul şi să se căsătorească. însă, cînd arhiereul şi 'preoţii (îi propuseră/împlinirea acestei fapte, Fecioara Maria le răspunse că, fiind de la naştere închinată de părinţi lui Dumnezeu, a făgăduit, la moartea lor, să-şi păstreze fecioria şi că nu este nici o putere în lume care să o determine să-şi schimbe acest legămînt. Răspunsul îi uimi pe preoţi, care, începură a chibzui cum să se poarte cu ea, căci, pe de o parte, potrivit obiceiurilor, nu o mai puteau ţine în templu, pe de altă parte nu o puteau obliga să se căsătorească şi să-şi calce făgăduinţa. De asemenea, le era teamă să lase o orfană fără supraveghere şi ocrotire. Aşa se face că, în cele din urmă, preoţii se ho- tărîră să ceară prin rugăciuni către Dumnezeu dezlegarea îndoielii lor.
După inspirarea Domnului, ei adunară doisprezece bărbaţi din seminţia lui David, care, punîndu-şi toiagele pe masa de jertfă, aşteptară hotărîrea sfîntă, alegerea ace-
Iu ia care urma sâ o primească spre îngrijire, întru păstrarea fecioriei şi pentru ocrotire. Domnul, într-un chip văzut, le descoperi voia Sa astfel: făcu să înverzească şi să înflorească unul din cele douăsprezece toiage puse pe jertfelnic - băţul unui bătrîn de 80 de ani, o rudă a Fecioarei Maria, anume dreptul îosif . în virtutea acestui fapt, Maria se logodi cu ,el, săvîrşindu-se apoi ceremonia căsătoriei, bărbatul ales obligîndu-se a-i purta de grijă şi a-i respecta făgăduinţa fecioriei.
Dreptul losif, deşi se trăgea din neamul regesc al lui David şi al lui Solomon, trăia în sărăcie, cîştigînd pîinea de toate zilele practicînd meşteşugul dulgheriei. Era, în schimb, bogat în spiritul său, un om nobil, sincer, modest, curat, cucernic şi blînd, fiind înzestrat astfel cu toate vir-tuţile, chiar Sfîntul Duh numindu-l „drept", viaţa cea sfîntă învrednicindu-l astfel cu marea cinste de a fi logodnicul Măriei. Supunîndu-se voinţei lui Dumnezeu, losif o luă pe Maria în casa sa, unde ea îşi continuă traiul neschimbat, citind dumnezeiasca

Scriptură, lucrînd odăjdii sfinte, dar mai ales rugîndu-se, casa lui losif fiind pentru ea parcă Biserica pentru rugăciune.

BUNA VESTIRE A MAICII DOMNULUI

Preasfînta Fecioara Maria trăia astfel în casa lui losif din Nazaret, în aşteptarea venirii Mântuitorului, petrecînd în singurătate şi rugăciune, stăruindu-i, mai ales, în minte cuvintele tainice ale proorocului Isaia: „lată, Fecioara va avea în pîntece şi va naşte Fiu . . .". Fiind înştiinţată deja demult că este aleasa lui Dumnezeu, dorea să vadă cît mai curînd pe Mesia Cel făgăduit, rugîndu-se ca El să binevoiască a se pogorî din cer şi a primi trup omenesc.

Apropiindu-se timpul arătării pe pămînt a Mântuitorului lumii, arhanghelul Gavril a fost trimis de Dumnezeu la Fecioara Maria cu vestea bună, despre întruparea din ea o Fiului lui Dumnezeu. în clipa de rugăciune, acesta i se înfăţişă, zicîndu-i: „Bucură-te ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvîntată eşti tu între femei". Vorbirea arhanghelului Gavril nu o sperie pe Maria, deoarece, trăind ani la rind în templu, se obişnuise cu asemenea arătări îngereşti, in schimb o tulburară nespus cuvintele lui, cînd o numi binecuvîntată între femei. Arhanghelul însă, ca să o liniştească şi să o încredinţeze de ade-vărul vestirii sale, îi spuse: „Nu te teme, Maria, căci ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pîntece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui lisus . Acesta va fi mare, şi Fiul Celui Preaînalt se va chema şi Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împăraţi peste casa lui Jacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfîrşit".

Fecioara Maria, auzind cuvintele minunate ale arhanghelului Gavril despre naşterea Fiului lui Dumnezeu prin ea şi amintindu-şi făgăduinţa păstrării fecioriei, îl întrebă pe înger: „Cum va fi aceasta de vreme ce .eu nu ştiu de bărbat?" însă el îi răspunse: „Duhul Sfînt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfîntul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Şi iată, Elisaveta , rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrîneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă." împlinind porunca lui Dumnezeu, arhanghelul Gavril se depărtă apoi, iar Fecioara Maria, umbrită prin puterea Celui Preaînalt, primi ,în

pîntece pe Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul neamului omenesc, devenind Maică şi, deopotrivă, rămînind Fecioară.

ÎNTÎLNIREA FECIOAREI MARIA CU ELISAVETA Şl DESCOPERIREA LUI ÎOSIF

După vestea bună adusă de arhanghelul Gavril, dorind să împărtăşească unui suflet apropiat şi bun bucuria de care era cuprinsă inima ei, cu atît mai mult că această bucurie era nu numai a sa, ei a ^întregii lumi, Maria se ho- târî să o întîlnească pe Elisaveta, ruda sa, spre a-i dezvălui bucuria şi, totodată, să o felicite pentru mila care i-a fost arătată la bătrîneţe. Elisaveta şi bărbatul ei, preotul Za- haria , trăiau ,în Hebron, nu departe de Ierusalim.

Cînd Fecioara Maria intră în casa lui Zaharia şi o salută pe Elisaveta, Dumnezeu preamări întîlnirea lor cu binecuvîntarea Sa, încît Elisaveta, auzind glasul Măriei, se umplu de Duh Sfînt, salutînd-o ca pe Maica Domnului, iar pruncul ei, viitorul loan, înaintemergătorul lui Hristos, urînd bună venire -celui ce se apropiase de el prin sfînta Maria, Mântuitorului, cu săltare de bucurie în pîn- tecele mamei sale. Elisaveta, plină de binecuvîntarea lui Dumnezeu, îi spuse: „Binecuvîntată eşti tu între femei şi binecuvîntat este rodul pîntecelui tău! Şi de unde mie aceasta, ca să vină (la mine Maica Domnului meu? Că iată, cum veni !la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pîntecele meu. Şi fericită este aceea care a jcrezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul". Fecioara Maria, ascultînd lîntîmpinarea Elisave- tei, bucuroasă nespus că şsfînta taină a întrupării fiului iui Dumnezeu din ea a fost prezisă, în proorocie, chiar prin Duhul Sfînt dreptei Elisaveta, a spus cu glas tare: „Măreşte sufletul meu pe Domnul, căci s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei sale, căci, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile"!

După trei luni, cît a petrecut jn casa Elisavetei, Fecioara Maria s-a întors în oraşul natal, la Nazaret, în casa lui losif. Trecînd un timp oarecare de la ziua întoarcerii ei de la Hebron, losif observă că a rămas grea. Neştiind de tainele întrupării Fiului lui Dumnezeu din (Preasfînta Fecioară, a crezut Că, fiind înşelată de cineva, a călcat jură- mîntul fecioriei. Potrivit poruncii legii lui Moise, copila care se făcea vinovată de un asemenea păcat, era pedepsită cu moartea.

Dreptul losif, cuprins de gînduri întu-necate şi grele, nu ştia ce şă facă, şi cum să se poarte cu logodnica sa; să o arate lumii, ca pe o netrebnică, sau să tăinuiască totul, evitînd astfel ruşinea casei. După o îndelungată chibzuinţă, losif se hotărî, fără să o !în- vinuiască şi să o certe, să-i dea drumul, însă nu
ajunse să ducă la îndeplinire : planul său, căci îngeruf Domnului, arătîndu-i-se în vis, îi dezvălui marea taină a întrupării Mântuitorului, zicîndu-i: „losife, fiul lui David, nu te teme ia lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfînt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele lui lisus, căci El va mîntui poporul Său de păcatele sale." Astfel luminat, losif pătrunse de îndată marea taină a mîntuirii lumii. Deşteptîndu-se dirt somn, el o întîmpină cu adînc respect şi cu frică pe Maria, ca pe Maica lui Dumnezeu, spre a-i servi cu bunăvoinţă, ca soţiei sale şi ca stăpînei întregii lumi. (Astfel au trecut în pace şi linişte zilele Fecioarei Maria, pînă la naşterea Fiului lui Dumnezeu.

NAŞTEREA LUI 1ISUS HRISTOS

Se apropia luna a noua de cînd Fecioara Maria avea în pîntece pe veşnicul şi dumnezeiescul prunc. Ea trăia în Nazaret, însă Mântuitorului lumii celui făgăduit se cădea — precum a fost prezis, în urmă cu şapte veacuri, de proorocul Mihea - să se nască jîn Betleem . Aflăm din sfînta Evanghelie ti lui Luca că lînainte de naşterea lui Hristos ieşise poruncă de la (împăratul roman Augustus , care stăpînea atunci ludeea, să se facă conscripţia sau, cum spunem 'în zilele noastre, recensămîntul poporului. Potrivit obiceiului vremii, fiecare evreu trebuia să meargă să se înscrie iîn oraşul sau satul natal. Preasfinta Fecioara Maria şi dreptul losif, trăgîndu-se din seminţia lui David, al cărei loc natal era oraşul Bethleem, trebuiră să por-nească spre acel loc, pentru a se /înscrie şi ei pe lista supuşilor cezarului roman.

Călătoria de la Nazaret la Bethleem se făcea, lîn acea vreme, în decurs jde trei zile. Din pricina locurilor muntoase şi a stării în care se afla: Maria, călătoria a durat aproape patru zile. La sfîrşitul acesteia, intrînd în Bethleem, ea simţi nevoia de odihnă. Se apropia vremea să nască. Dreptul losif, văzînd starea Măriei, căută cu băgare de seamă o locuinţă potrivită, dar nu putu afla nici un loc de adăpost,

căci fin Bethleem se adunase, cu prilejul recensământului, mulţime de popor.
Nu departe de oraş, • Intr-un deal pietros, exista însă o peşteră, unde, în vreme de furtună, aflau adăpost păstorii din partea locului, in interiorul acesteia se găsea, săpată în perete, o adîncitură, care servea ca iesle pentru vite. Aici, în această peşteră, Fecioara Maria şi losif au fost nevoiţi a căuta adăpost vremelnic spre a se feri de frigul nopţii.
In această peşteră, Prea sfînta Fecioară, singură, fără vreun ajutor şi fără a fi bolnavă, născu, la 25 decembrie, pe eternul Fiu şi Dumnezeu, pe făgăduitul Mântuitor al lumii. Sfînta Maria singură primi lîn braţele sale preacurate pe Pruncul dumnezeiesc, singură îl înfăşă iîn scutece şi-l «aşează în iesle, singură se închină Aceluia Care o învrednici de a fi Maica Sa. Sfîntul Andrei Criteanul "mărturiseşte despre naşterea Domnului astfel: „Maica nu cunoscu boala naşterii, proprie celor ce nasc . . . Fecioara, născînd fără de sămînţă pe cel zămislit, rămase Fecioară şi păstră neatinsă Fecioria sa. Preasfînta Maica Domnului după naşterea Mântuitorului şi înainte de naşterea Lui a rămas Fecioară, adevăr în virtutea căruia sfînta Biserică o numeşte Pururea Fecioară".
Astfel s-a , împlinit' proorocia veche despre naşterea Mântuitorului în Bethleem. Domnul lisus Hristos s-a arătat astfel, nu în casă împărătească, strălucitoare, ci într-o peşteră de munte, venind pe jlume lîntr-o iesle, în lipsă şi sărăcie. De altfel, chiar de la naşterea 'Sa, a fost înscris în actele recensământului, care tocmai se 'împlinea, ca „sclav", aievea celor din urmă dintre fiii lui Izrael.
Fiul lui Dumnezeu, însă, nu s-a pogorît pe pămînt ca să trăiască în bogăţie şi slavă, căci Lui, chiar şi fără acestea, îi sînt supuse toate împărăţiile pămîntului. El s-a întrupat spre a ‚mîntui lumea de păcate şi de osîndă, ale- gînd o viaţă modestă, 'şi săracă, iar ca loc al arătării în lume o peşteră singuratică. Naşterea Sa, în schimb, nu a rămas necunoscută pămîntenilor, ea fiind minunat vestită, prin jîngeri, păstorilor din Bethleem şi salutată de către magi de vază.
Scriu cărţile sfinte că, (în momentul naşterii, cînd îngerii înconjurau ieslele precum scaunul heruvimilor, privind la Pruncul dumnezeiesc şi cîntîndu-i im ne de laudă, întreaga lume s-a aflat cufundată într-un

somn adînc — atît moral cît şi fizic. Nimeni nu ştia că s-a săvîrşit marea minune — naşterea Mântuitorului lumii! Toţi locuitorii din Bethleem şi din împrejurimi dormeau. Păstorilor din valea Bethleemului, care îşi vegheau turmele în popasul de noapte, li s-a arătat îngerul Domnului întru slava Sa; iluminîndu-i şi liniştindu-i, Je-a zis: „Nu vă temeţi. Căci iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle".
Decum sfîrşi îngerul bunăvestirea sa, se arătă o numeroasă oaste cerească, minunată la vedere, care, slăvin- du-l pe Dumnezeu, cînta: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace, între oameni bunăvoire"! Cînd îngerii se depărtară la cer, păstorii grăbiră a merge la Bethleem, aflînd astfel în peşteră pe Maria, pe losif şi pe prunc culcat în iesle. Ei se închinară Mântuitorului şi -Preabinecuvîntatei 'Maicii Lui, după care se întoarseră la turmele lor, mărind şi lăudînd pe Dumnezeu pentru toate cele ce auziseră şi văzuseră.
Naşterea lui Hristos ia fost vestită, deopotrivă, unor bărbaţi înţelepţi, „cititori" în stele, magilor păgîni din îndepărtatul Răsărit. Arătarea pe cer, înainte de naşterea lui Hristos, a unei stele neobişnuite, le-a adus aminte înţelepţilor de proorocia lui Balaam despre stea, care avea să strălucească (să răsară) din lacob şi că Mântuitorul, aşteptat cu nerăbdare chiar şi de păgîni, se va arăta lumii pe pămînt. Şi astfel, cei mai înţelepţi dintre magi plecară la drum, urmînd arătarea stelei, spre a se închina Domnului.
Intrînd în Ierusalim, magii începură a întreba unde avea să se nască împăratul iudeilor, a cărui stea o urmaseră de la Răsărit. Irod , regele Iudeii, auzind despre vestea răspîndită prin magi, nu numai că se sperie, dar începu a-şi teme însăşi domnia. Chemîndu-i la sine, el căută, cu băgare de seamă, să afle timpul arătării stelei, poruncindu-le ca, după ,ce se vor închina nou născutului împărat, să se întoarcă spre a-i povesti despre toate. Irod, mai mult decît îngrijorat, îşi propuse în cugetul său, să-l ucidă pe Pruncul nou născut. Magii, făgăduind a-i împlini porunca, îşi continuară călătoria, urmînd, în continuare, arătarea stelei, ajungînd astfel la Bethleem, aflînd Pruncul şi pe Preasfînta sa Maică Maria. Se închinară, cucernici,

Celui-Născut, cinstindu-L cu darurile cele mai de preţ, cu ceea ce socoteau vrednic a se închina ca dar: aur — ca unui împărat, tămîie — ca unui Dumnezeu, şi smirnă, semnul vieţii şi al morţii — ca Mântuitorului neamului omenesc. După această iînfăţişare, magilor li s-a arătat, în vis, îngerul Domnului, cu porunca să nu dea de ştire lui Irod despre locul aflării Pruncului, ceea ce au 'şi făcut, întorcîndu-se fiecare în ţara sa, începînd a vesti şi propovădui despre venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu.

Irod, aflînd despre plecarea magilor, cuprins de panică, urzi un plan care uimi întreaga lume. El porunci să fie ucişi, în Bethleem 'şi ludeea, toţi pruncii pînă la vîrsta de doi ani, nădăjduind astfel că va fi ucis şi împăratul iudeu care Se născuse. Aşa căzură jertfă nebuniei lui Irod nu mai puţin de 14 000 de prunci nevinovaţi. Scriu cărţile sfinte că, în turbarea sa, Irod a pus să fie ucişi toţi sfetnicii săi, bâtrînii înţelepţi, cărturarii, fariseii, preoţii. Asemenea pieiră fratele său, sora isa dimpreună cu bărbatul ei, soţia sa Mariam dimpreună cu fratele ei şi multe alte rude. Totul a făst însă zadarnic, Domnul ferindu-L de primejdie Ipe lîntrupatul Mântuitor Hristos. încă înainte ca Irod să fi dat porunca ucigaşă, 'losif a ■fost înştiinţat în vis de îngerul Domnului, care-i zise: ,,Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama ;Lui şi fugi In Egipt şi stai acolo pînă ce-ţi voi spune,; fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă". Supunîndu-se voinţei lui Dumnezeu, luînd toate cele trebuincioase pentru o călătorie depărtată, losif cu Maria şi Pruncul lisus au plecat în Egipt.

TĂIEREA ÎMPREJUR ŞI ÎNTIMPINAREA DOMNULUI

Potrivit Tradiţiei păstrată în scrierile sfinţilor Părinţi, Fecioara Maria a petrecut cu Pruncul şi cu jlosif în peştera din Bethleem timp de patruzeci de zile.

în ziua a opta după naştere, conform legii tevreeşti, statornicită de Dumnezeu în vremea lui Avraam, fu săvîr- -şită tăierea împrejur a Pruncului, acum dîndu-i-se numele lisus, cel vestit Fecioarei Maria, de către arhanghelul Gavril, în ziua Bunei-Vestiri şi lui losif în vis. Această ceremonie se săvîrşea la jfâvrei ca semn deosebit al poporului ales al lui Dumnezeu, precum este rînduit, tot spre aceea, în Biserica creştină, botezul.

După patruzeci de zile,1 după legea lui Moise, aşezată întru amintirea binefacerii dumnezeieşti 'poporului evreu, cînd Dumnezeu, pedepsindu-l pe faraon, a făcut să piară, într-o noapte, toţi cei nounăscuţi din seminţia egiptenilor, urgie care i-a ocolit pe pruncii evreilor, iîmplinindu-se vremea curăţirii, Fecioara Maria, însoţită de losif, s-a îndreptat spre Ierusalim unde, ducînd Pruncul la templu, L-a închinat Domnului, dînd jertfă săracă doi pui de porumbel.
Cînd sfînta Maria tocmai împlinea prescriptele legii lui Moise, intrâ în templu un bâtrîn evlavios, cu părul cărunt, Simeon , care aştepta cu credinţă venirea Mântuitorului Hristos. Tradiţia ne (încredinţează că dreptul Simeon este traducătorul cărţilor sfinte ale Vechiului Testament din limba ebraică în cea greacă. Tălmăcind proorocia lui Isaia despre naşterea Mântuitorului din Fecioară, Simeon s-ar fi îndoit de adevărul acesteia, dar arătîndu-i-se îngerul Domnului nu numai că l-a încredinţat întru acest adevăr, ci i-a zis că el nu va muri pînă ce nu va vedea pe Hristos, care se va naşte din Fecioară. Astfel că, intrînd în templu şi văzînd Pruncul în braţele Măriei, după descoperirea lui Dumnezeu, recunoscu în El pe Mântuitorul aşteptat şi, luîndu-l în braţe, iii salută cu bucurie, glăsuind cuvintele inspirate de Dumnezeu: „Acum slobozeşte, Stăpîne, pe robul. Tău, în pace, după cuvîntul Tău; că văzură ochii mei mîntuirea Ta, pe care ai gătito înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău, Israel".
După aceasta, Simeon, jînapoind Pruncul, îi binecuvîntă pe toţi, prevăzînd însă lui lisus patimile crucii, iar Măriei întristarea şi lacrimi, in timp ce dreptul Simeon vorbea cu Fecioara Maria, s-a apropiat de aceasta o văduvă bă- trînă, cu numele Ana, care trăia pe lingă templu, şi care, recunoscînd, cu spiritul ei profetic, în Prunc pe Mântuitorul, începu a-L preamări pe Dumnezeu şi a yesti venirea Mântuitorului.
Sfînta Biserică prăznuieşte la 1 ianuarie Tăierea împrejur a Domnului, iar la 2 februarie întîmpinarea Domnului.
ÎNTOARCEREA MAICII DOMNULUI CU IISUS HRISTOS LA NAZARET
Potrivit Tradiţiei păstrată ân scrierile sfinţilor Părinţi ai Bisericii creştine, Sfînta Familie a reuşit să .scape de urgia furiosului rege

Irod, întrucît s-a aflat, neîncetat, sub ocrotirea lui Dumnezeu. Astfel, se ^povesteşte că pe cînd s-au apropiat de micul tîrg Matareia, situat în apropierea
oraşului Heliople (Or), fiind osteniţi de călătorie şi oprin- du-se pentru Un mic popas sub un smochin, pomul şi-a plecat vîrful deasiipra lor, scutindu-i, aievea unui cort, de arşiţa soarelui. Mai mult, de la rădăcina smochinului a apărut un minunat izvor cu dpă curată.
Mai spune Tradiţia cum, trecînd prin pustiu, Sfînta Familie a fost atacată, pe neaşteptate, de către tîlhari, care voiau să le răpească asinul şi puţina hrană luată pentru trebuinţa călătoriei. Unul din hoţi, însă, uimit de frumuseţea neobişnuită a Pruncului, îi convinse pe însoţitorii săi să iîi lase în pace, să nu le facă nici un rău. Era chiar acel tîlhar care va fi răstignit de partea dreaptă a Mântuitorului Hristos, cînd a primit de la El făgăduinţa: „Astăzi vei fi cu Mine în rai".
Se mai povesteşte că, la intrarea ,în Egipt, Maria şi lisus au fost preamăriţi cu minuni, una din ele fiind aceea că idolii, cărora li se închinau în acea ţară unii păgîni, s-au prăbuşit jşi isfărîmat.
Nu se ştie precis cîţi ani a trăit Sfînta Familie în Egipt. Cînd Părintele ceresc a binevoit să-L cheme îndărăt de aici pe Fiul Său, îngerul i s-a arătat, din nou, în vis, lui losif, zicîndu-i: „Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi mergi în pămîntul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului". Urmînd chemarea sfîntă, losif împreună cu Maria şi cu lisus, s-au întors în ţara lor. Trecînd prin Ierusalim, s-au întors în Galileia, aşezîndu-se în oraşul Nazaret.
Astfel au -început ia, duce o viaţă liniştită, dreptul losif ocupîndu-se, mai departe, cu meşteşugul dulgheriei, iar Maria, Maica Domnului, cu acele îndeletniciri cu care era deprinsă din copilărie în templul lui Dumnezeu — ostenind în ale gospodăriei, stăruind în rugăciune. Bucuria ei cea mai mare era de a vedea cum Fiul ei, lisus, creştea ,şi se întărea cu duhul, umplîndu-se de înţelepciunea lui Dum- pezeu. Pentru că El, după cum spun cărţile sfinte, iîncă de la vîrsta de 12 ani, înţelegea deja, fără ajutor omenesc, legea, poruncile lui Dumnezeu şi proorocirile. Potrivit cuvintelor de învăţătură ale

sfîntului evanghelist Luca, dreptul losif şi Fecioara Maria obişnuiau să călătorească, în fie-
care an, de sărbătoarea Paştilor , la Ierusalim. Cînd Fiul lor, lisus, împlini vîrsta de 12 ani, îl luară cu ei. La întoarcerea spre casă, însă, pe drum, au observat dispariţia lui lisus şi, căutîndu-l, s-au întors la Ierusalim, unde L-au aflat în templu, stînd în mijlocul dascălilor care, ascultîndu-L, se mirau de cuvintele Lui.
Astfel au trecut anii, Sfînta Familie trăind, pe mai departe, în linişte şi pace, lisus petrecîndu-şi tinereţea în Nazaret. Nu a ajuns să împlinească vîrsta de 30 de ani cînd dreptul losif, în vîrstă de 110 ani, trecu din viaţă în cealaltă lume, ducînd strămoşilor săi vestea îmbucurătoare că Mesia cel aşteptat a venit în lume . Prin moartea lui, Fecioara Maria a pierdut un prieten, părinte şi oblăduitor.

VIAŢA MAICII DOMNULUI PÎNĂ LA ÎNĂLŢAREA DOMNULUI

După moartea lui losif, Fecioara Maria a rămas cu totul sub ocrotirea Părintelui ceresc şi sub îngrijirea Fiului ei dumnezeiesc. Odată cu trecerea timpului se apropia însă şi împlinirea vremii, săvîrşirea patimilor Domnului pentru mîntuirea oamenilor. La vîrsta de 30 de ani, Domnul nostru lisus Hristos se botează în apa Iordanului prin sfîntul prooroc loan şi petrecu ppoi 40 de zile cu post şi cu rugăciune în pustiul Iordanului, biruind şi alungîndu-l, în trei rînduri, pe diavol, care a încercat să-l ispitească.
De acum, Maica Domnului începu a-l vedea pe Fiul ei înconjurat de ucenici şi de popor, care îl urmau, ascultînd învăţătura Sa mîntuitoare. Se bucura nespus văzîndu-l luînd asupra Lui lucrul mîntuirii celor păcătoşi şi pierduţi. La rîn- dul său, Domnul lisus Hristos o iubea nespus de mult pe Maica Sa, aleasă de Dumnezeu. Cînd începu a-i învăţa pe oameni, aflîndu-se în Cana Galileii , săvîrşi pentru ea în- tîia minune. Astfel, luînd parte împreună cu ea şi cu învăţăceii săi, la o nuntă întîmplată într-o familie săracă şt terminîndu-se vinul, Maica Domnului îi spuse Fiului ei dumnezeiesc: „N-au vin", iar pe meseni îi sfătui să urmeze învăţătura Lui. Hristos |e porunci săi umple vasele cu apă, iar apoi, cu puterea Sa dumnezeiască, prefăcu apa în vin. Din Cana Galileii, lisus Hristos,

însoţit de Maica Sa şi ucenicii Săi, s-a îndreptat spre Capernaum unde Maria va locui în răstimpul viitoarei sale călătorii.
Cîteva zile mai tîrziu, lisus Hristos împreună cu Maica Sa au mers, pentru a sărbători Paştile, la Ierusalim. Acolo» înaintea poporului adunat din întreaga ludee, se înfăţişă drept Mesia cel făgăduit, drept Mântuitorul lumii.
fncepînd de acum, timp de trei ani, pînă în clipele ultime ale vieţii, lisus Hristos s-a consacrat, aievea unui Părinte adevărat, izbăvirii lumii. Maica Domnului împreună cu alte sfinte femei îl însoţeau adeseori în peregrinările Sale. De acum încep (însă şi patimile Maicii Domnului, căci mulţi dintre farisei şi cărturari îl întîmpinau pe lisus Hristos cu vorbe clevetitoare, provocîndu-i destule supărări. O întrista nespus mai ales necredinţa acelora care se îndoiau de temeiul învăţăturilor şi minunile Domnului şi pe care El îi arăta în văzul lumii şi-i mustra pentru făţărnicia, lăcomia, mîndria şi alte păcate grele ale lor. Iar ei, orbiţi de patimi şi de învăţăturile cele rătăcite, îl urau şi-l prigoneau necontenit pe lisus, învinovăţindu-l mai ales pentru judecata Sa, ba, în cîteva rînduri, chiar încercaseră să-l ucidă. Domnul lisus Hristos, însă, nu se temea de ura lor, căci ştia că numai cînd se va împlini vremea duşmanii Săi îl vor putea judeca, osîndi şi răstigni. Spre liniştea Maicii Sale, lisus îi dezvălui temeiul venirii în lume, pati-mile pe care trebuie să le împlinească pentru răscumpărarea păcatelor acestei lumi, iar ea, care-l născuse prin umbrirea Sfîntului Duh şi îl crescuse, va trebui să vadă şi să suporte moartea Lui chinuitoare pe cruce şi să-L în- mormînteze.
De altfel, n-a trecut mult timp pînă la ziua aceasta în-fricoşată, hotărîtă din veac. Trădat de către unul din ucenici, cu numele Ituda , lisus Hristos a fost prins de către duşmanii săi în grădina Ghetsimani şi, pentru motivul că a cutezat să se numească pe sine Fiul lui Dumnezeu, l-au osîndit la moarte. Acest fapt s-a întîmplat într-o zi de joi, seara, în ajunul sărbătorii Paştilor evreilor. Apostolul loan , iubitul ucenic al lui lisus Hristos, aflînd, a doua zi dimineaţa, despre întîmplarea judecăţii şi hotărîrea osîn- dei, o înştiinţă pe Maica Domnului, care, cuprinsă de jalnică întristare, se îndreptă numaidecît spre locul judecăţii. Ea îl întîlni pe Fiul ei pe calea de osîndă, însoţit de oşteni şi .mulţime de norod, care-l batjocoreau în fel şi chip. Din

cauza mulţimii, Maria nu putu ajunge la lisus. Ea îl văzu de aproape doar după biciuirea la care a fost supus, sfă- ^rîmat şi plin de sînge, cu cununa de spini pe cap şi cu trestia în mînă. Ocara fără margini şi osînda la moarte chinuitoare, patimile grele ale Fiului lui Dumnezeu pătrunseră ca o sabie inima Maicii Domnului. Şi aceasta cu atît mai mult cu cît ea nu putea face nimic pentru alinarea durerilor Lui, Urmînd, astfel, mulţimii, spre muntele Gol- gota , îl văzu pe lisus purtînd crucea şi căzînd în mai multe rînduri, slăbit de munci şi de greutatea ei. Este peste putinţă a descrie supărarea şi durerile sufleteşti ale Maicii Domnului în clipele răstignirii lui lisus Hristos pe cruce. Ele au ajuns la culme cînd Maria, îndurerată peste măsură, s-a apropiat de Domnul răstignit, stînd, împreună cu apostolul loan, sub crucea Mântuitorului. Lumina ochilor ei secaţi de lacrimi, apoi toate gîndurile şi simţurile întristatului ei suflet nu ftiai aparţineau acestei lumi, ci Fiului patimilor acestei lumi, care murea în suferinţă şi chinuri amare. Mântuitorul, la rîndul Lui, nu numai că o văzu, dar binevoi a o mîngîia cu cuvîntu! Său dumnezeiesc şi, pentru a nu o lăsa lipsită de ajutor după moartea Sa, o încred inţă apostolului loan, zicînd ei: „Femeie, iată Fiul tău!", iar ucenicului: „lată maica ta!" Scriu cărţile sfinte că, acum» în pragul morţii, Mântuitorul i-a mai încredinţat întreaga omenire, răscumpărată cu preacuratul Său sînge şi reînnoită la o viaţă fericită, făcîndu-i pe oameni fraţi ai Săi şi fii ai lui Dumnezeu, întocmai cuvîntînd, după învierea Sa, Măriei Magdalena : „Du-te la fraţii Mei şi le spune: înălţa-mă-voi la Tatăl Meu şi la Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu şi la Dumnezeul vostru". Maica Domnului a stat lîngă cruce pînă la sfîrşitul patimilor, pînă la moartea Lui.

După ce lisus Hristos şi-a dat sufletul lui Dumnezeu» Părintelui Său, ucenicii losif şi Nicodim, cu ajutorul apostolului loan şi al Măriei, îl coborîră de pe cruce. Maico Domnului, luînd în braţe trupul preacinstit şi neînsufleţit al Fiului ei, îl udă cu lacrimi amare. Hristos fu dus apoi la o peşteră, situată în apropiere, în grădina lui losif, şi îngropat cu cinstea cuvenită .

Despărţindu-se astfel de Fiul ei, Maria a aflat adăpost în casa apostolului loan, trăind clipe îndurerate, dar mîn- gîindu-se cu nădejdea învierii grabnice a Fiului ei dumnezeiesc.

Arhanghelul Gavril, cel care vestise Fecioarei Maria taina întrupării Fiului lui Dumnezeu, îi vesti curind şi mărita înviere a lui Hristos, strigîndu-i fericit: „Cinstită Fecioară, bucură-te, şi iarăşi zic: bucură-te, căci Fiul tău a înviat a treia zi din mormînt!" in curînd, Domnul însuşi, care într-adevăr înviase, i se arătă în trup luminat prin mărire dumnezeiască, vestindu-i bunurile cereşti, dăruite prin învierea Lui. în cele patruzeci de zile petrecute de Mântuitor pe pămînt după învierea Sa din morţi, Maica Domnului- L-a în- tîlnit adeseori, şi, după cum mărturiseşte Biserica noastră a fost de faţă, la împlinirea celor patruzeci de zile, dimpreună cu sfinţii apostoli, la slăvită înălţarea Lui la cer,

VIATA MAICII DOMNULUI PÎNĂ LA ADORMIREA SA

După înălţarea Domnului, Maria s-a întors la Ierusalim, în casa apostolului loan, petrecînd în pace şi singurătate, povestind adeseori apostolilor, femeilor purtătoare de mir, celorlalţi ucenici, întîmplările minunate ale vieţii lui lisus.

Precum spune Tradiţia, Maica Domnului, dorind a împlini întocmai cuvintele Fiului ei: „Cine va crede şi se va boteza, se va mîntui", primi, la scurtă vreme, urmînd pilda tuturor creştinilor, sfîntul botez, săvîrşit prin apostolul loan. Maica Domnului şi apostolii, rugîndu-se neîncetat, se pregăteau pentru primirea Sfîntului Duh. Şi, într-adevăr, la numai zece zile după înălţarea Domnului, Duhul Sfînt se pogorî asupra lor în chipul limbilor de foc.

Astfel umbriţi de harul lui Dumnezeu, apostolii propo- văduiră timp îndelungat cuvîntul lui Dumnezeu ,în Ierusalim şi-n împrejurimile lui. Cînd începu a se înteţi prigoana împotriva creştinilor, ei hotărîră, avînd şi încuviinţarea Maicii Domnului, să nu mai rămînă în oraş ci, potrivit sorţilor, să plece spre zările pămîntului pentru a propovădui învăţătura Mântuitorului lumii. După sorţi, Fecioara Maria urma să plece 'în pămîntul Iviriei (Gruzia de astăzi), însă îngerul Domnului nu îi îngădui, povăţuind-o să rămînă în Ierusalim, unde se dedică întru totul slujirii Bisericii lui Hristos, întărindu-i pe creştini cu binecuvîntarea Sfîntului Duh, rugîndu-se pentru ei, mîngîindu-i în nenorocirile lor, mingîindu-i mai ales cu răsplată veşnică în ceruri pentru chinurile suferite prin credinţa întru Hristos. Astfel, in timpul uciderii cu pietre a Intîiului martir, a arhidiaconului Ştefan , Maica

Domnului şi sfîntul loan, stînd pe o colină, se rugau lui Dumnezeu să întărească puterile fratelui supus patimilor, să-l primească în împărăţia cerească, iar pe Fiul ei l-a rugat să lumineze sufletu! tînăruiui Sau!, care, în oarba sa rătăcire, se unise cu ucigaşii sfîntului Ştefan.
Viaţa in Ierusalim a alinat suferinţele Fecioarei Maria, acel meleag, în primul rînd, păstrînd neştearsă amintirea dumnezeiescului ei Fiu, Maria, Maica Domnului, se oprea adeseori în locurile unde lisus Hristos a lucrat întru mîn- tuirea noastră, stînd mai ales acolo unde El a pătimit şi s-a jertfit, îngenunchind, rugîndu-se şi udînd cu lacrimi pămîntul sfînt.
Insă iudeii, pismaşii creştinilor, urmărind îndeaproape toate faptele Maicii Domnului, aduseră la cunoştinţa ar- hierilor faptul că ea merge în fiecare zi la peştera în care se afla mormîntul sfînt. Drept urmare, aceştia puseră stră- jeri la mormînt, pentru a nu mai îngădui creştinilor să se apropie de acel loc, poruncindu-le, totodată, ca în cazul în care o vor vedea acolo pe Maica lui lisus atunci de îndată să o omoare. Dar, spun cărţile sfinte, Domnul lisus Hristos, spre a o ocroti, a luat, în acele clipe, vederea stră- jerilor şi, astfel, Maica Domnului dimpreună cu ceilalţi credincioşi au putut merge nestingheriţi la mormîntul sfînt, străjerii asigurîndu-i, la rîndul lor, pe arhierei despre liniştea şi singurătatea acelui loc.
Tradiţia mărturiseşte, de asemenea, în legătură cu această perioadă din viaţa sfintei Maria, întîlnirea cu Lazăr , prietenul Domnului lisus Hristos, pe care-l înviase din morţi într-un chip miraculos. Spre a-l întîlni-, apostolul loan şi Maria au călătorit cu corabia, trecînd marea spre ostrovul
Ciprului , unde Lazăr era episcop. Pe drum, Dumnezeu, printr-un înger, îi arătă Măriei darul învăţăturilor apostolice. Un vînt potrivnic opri corabia lîngă muntele Afton, a cărui locuitori, păgîni, se închinau idolilor. Ei aveau un templu înălţat în cinstea zeului lor, Apoi Io . Cînd corabia s-a apropiat de acel loc, duhurile rele din idoli, silite de puterea lui Dumnezeu, strigară locuitorilor muntelui: „Oameni ai lui Apollo, grăbiţi de întîmpinaţi şi primiţi pe Maria, Maica marelui Dumnezeu lisus!" Uimit, poporul se îndreptă spre ţărm unde ea tocmai cobora din corabie. Apropiindu-se, începură a o

întreba de Fiul lui Dumnezeu, iar Maria le vesti naşterea minunată a Mântuitorului şi scopul'venirii Lui în lume. Toţi au ascultat-o cu luare aminte şi mulţi dintre ei, preamărind pe Dumnezeu, s-au botezat. Spre a-i întări în credinţă, sfînta Maria săvîrşi mai multe minuni. La plecarea din Afton a cuvîntat ascultătorilor, spunînd: „Acest loc mi-a fost sortit de Domnul. Să vină binecuvîntarea lui Dumnezeu peste el şi peste locuitorii care vor trăi aici cu credinţă şi cu evlavie, cărora le voi fi ocrotitoare înaintea Fiului şi Dumnezeului meu.

După acestea, sfînta Maria şi-a continuat călătoria pe mare, spre Cipru, unde Lazăr a întîmpinat-o cu nespusă bucurie. Maica Domnului i-a adus în dar veşminte sfinte lucrate de ea. Cu acest prilej i-a împărtăşit lui Lazăr în- tîmplarea convertirii la creştinism, în timpul călătoriei, a locuitorilor muntelui Athos. Petrecînd un timp oarecare în Cipru, Maica Domnului s-a întors la Ierusalim.

ADORMIREA MAICII DOMNULUI

Sfînta Maria a mai trăit după învierea Domnului 11 ani. La împlinirea vremii, înainte cu trei zile de adormirea ei, aflîndu-se în rugăciune pe muntele Măslinilor, i s-a arătat iarăşi îngerul păzitor, arhanghelul Gavril, care i-a vestit chemarea şi trecerea din viaţa pămîntească în împărăţia cerească, unde Fiul ei o aşteaptă dimpreună cu toţi arhanghelii, îngerii, heruvimii, serafimii şi toate sufletele drepte. Iar în semn că, părăsind această lume, nu va fi supusă morţii trupeşti, ci se va trezi parcă dintr-un somn dulce la viaţa fără de moarte, Maica Domnului primi o ramură de lemn de finic , adusă din rai, ce strălucea aievea unei lumini cereşti şi care urma a fi purtată înaintea sicriului, în ziua înmormîntării ei.

După săvîrşirea rugăciunii de mulţumire în grădina Ghet- simani, cînd, potrivit tradiţiei, dimpreună cu adorarea pă- mînteasc ă a sfintei Născătoare de Dumnezeu pînă şi măslinii de pe muntele Eleonului îşi plecară vîrfurile, întor- cîndu-se acasă, povesti apostolului loan despre vestirea cerească, arătîndu-i ramura de finic şi cuvîntîndu-i dorinţa de a fi îngropată în Ghetsimani, unde se aflau mormintele părinţilor şi al logodnicului ei, dreptul losif.

Sfîntul loan vesti, la rîndul său, despre sfîrşitul apropiat al Maicii Domnului pe sfîntul lacov, „fratele" Domnului, pe toate rudele şi

credincioşii. Tuturor celor care veniră să-şi ia bun rămas, Maria le vesti voia cerească, iar în semn de adeverire a cuvintelor sale le arătă ramura strălucitoare primită din rai. Povestesc cărţile sfinte că, la vremea despărţirii, toţi cei chemaţi, ascultîndu-i cuvintele ultime, plîngeau cu amar, implorînd-o să nu-i lase singuri pe lume. în acel moment s-a auzit zgomot neobişnuit ve-nind din cer şi toţi văzură cum nouri mari învăluiau casa unde locuia Maica Domnului. Pe aceşti nouri veneau, urmînd poruncii lui Dumnezeu, sfinţii apostoli, la întîinirea de pe urmă cu Maria, cărora sfîntul loan Ie vesti apropierea morţii Maicii Domnului. Ea îi primi cu bucurie duhovnicească şi mulţumire sufletească, mingîindu-i în mîh- nirea lor cu nădejdea întîlnirii în viaţa de veci.

în sfîrşit, sosind ziua binecuvîntată, sfinţii apostoli, pur- tînd luminări aprinse şi cîntînd imne întru lauda Domnului, au început a înconjura patul mortuar, frumos împodobit, unde odihnea şi se ruga sfînta Maria în aşteptarea călătoriei fericite. Acum, în acest moment, scriu cărţile sfinte, străluci pe neaşteptate lumina slavei dumnezeieşti, lumină ce întunecă vederea credincioşilor dimprejur. Acoperişul casei parcă dispăru. învăluit într-o lumină strălucitoare, se pogorî din cer Singur Domnul, împăratul măririi, înconjurat de sufletele drepte ale strămoşilor şi proorocilor. Vă- zîndu-l, sfînta Maria, cuprinsă de bucurie şi mulţumire sufletească, îl întîmpină spunînd: „Măreşte suflete al meu pe Domnul, căci s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu". Fără a-şi lua privirea de la prea strălucita faţă a Domnului, fără boală şi suferinţă, adormind, işi dădu în mîinile dumnezeieşti sufletul prea sfînt. Acum se auzi, ca o cîntare minunată îngerească, cuvîntul arhanghelului Gavril: „Bucură-te cea plină de dar, Domnul este cu tine! Binecuvîntată eşti tu între femei!" Sfinţii apostoli, cuprinşi de durere şi lacrimi, înconjurară ipatul mortuar, sărutînd cu respect trupul ei fără de viaţă, de la care se revărsa o mireasmă minunată ce da vindecare surzilor, orbilor şi altor bolnavi care se atingeau cu credinţă şi cu iubire de patul sfînt.

Maica Domnului a avut parte de o înmormîntare solemnă. în fruntea cortegiului mergea însuşi sfîntul loan, purtînd ramura raiului. Lui îi urmau ceilalţi apostoli, cu preacuratul .trup al Maicii Domnului, şi mulţimea credincioşilor, purtînd cu toţii lumînări şi cîntînd imne

întru slava lui Dumnezeu. Acum se arătă iarăşi deasupra preacuratului trup al Maicii Domnului un cerc mare de nour strălucitor, învăluind inimile credincioşilor în cînt îngeresc minunat. Semnul ceresc era necesar, căci arhiereii evrei, afiînd despre procesiune, trimiseră oşteni pentru a împrăştia mulţimea şi a lua trupul Maicii Domnului spre a-l arde. Nourul ceresc învălui şi ocroti însă cortegiul, multora dintre prigonitorii iudei luîndu-li-se vederea. După trecerea primejdiei, nourul s-a ridicat iarăşi spre cer. Mai scriu cărţile sfinte despre întîmpinarea cortegiului funerar de către preotul iudeu Affonie, căruia, pentru că a vrut să răstoarne sicriul, îngerul i-a retezat încheieturile mîinilor. Se spune că, de frică şi durere, acesta a căzut la pămînt, implorind vindecare, şi că Maica Domnului, văzîndu-l atît pe acel preot cît şi pe oşteni căindu-se de rătăcirea lor, i-a vindecat.

Maica Domnului a fost înmormîntată în Ghetsimani, într-o peşteră, a cărei intrare a fost închisă cu o piatră mare. Sfinţii apostoli au vegheat mormîntul ei trei zile la rind, săvîrşind rugăciuni şi cîntece sfinte. în tot acest timp, din cer încă se auzea cînt îngeresc, întru slava ei, După trei zile, Maica Domnului i se arătă, în Ghetsimani, apostolului Toma56, care nu fusese de faţă la adormirea ei. Cînd însă apostolii, spre a-i alina întristarea, deschiseră peştera, aflară mormîntul gol. Astfel, sfinţii apostoli se încredinţară că Domnul lisus Hristos, care a înviat singur din morţi, a binevoit a, învia şi pe sfînta Sa Maică şi a o primi întru împărăţia cerească.

Maica Domnului a binevojt a li se arăta apostolilor în mărire cerească, înconjurată de sfinţii îngeri, făgădu- indu-le să rămînă neîncetat şi în veci cu ei. Re urmă, apostolii, luaţi din nou de nourii cereşti, au fost duşi spre locurile unde, după sorţi, le era destinat a propovădui învăţătura Domnului.

Sfînta Biserică prăznuieşte Adormirea Maicii Domnului la 15 august .

CUPRINS

Naşterea Maicii Domnului .2
Intrarea în Biserică a Maicii Domnului 6
Viaţa Maicii Domnului în Biserică 3
Logodna Fecioarei Maria cu losif 10

Buna Vestire a Maicii Domnului 11
întîlnirea Fecioarei Maria cu Elisaveta
şi descoperirea lui losif 12
Naşterea lui lisus Hristos . 14
Tăierea împrejur şi întîmpinarea Domnului 18
întoarcerea Maicii Domnului cu lisus Hristos
la Nazaret 19
Viaţa Maicii Domnului pînă la înălţarea Domnului . .
21
Viaţa Maicii Domnului pînă la Adormirea sa. . . -
26
Adormirea Maicii Domnului 28

56 Unul din cei doisprezece apostoli aleşi de Hristos, de obîrşie din Galileia, iar ca ocupaţie, pescar. După Cincizecime se spune că ar fi propovăduit învăţătura Domnului în India. Biserica îl prăznuieşte la 6 octombrie.